

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20P/31/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624201045
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5624201045.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri otcovi, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš 031 80, IČO: 30 794 536, deti rodičov: matky: D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, G. H. A., právne zastúpenej advokátkou JUDr. Ing. Ivanou Kožákovou, so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Garbiarska 2583 a otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. XXX/X, H. A. - I., o návrhu matky na zmenu osobnej starostlivosti o maloleté deti a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Matka podala na súd prvej inštancie dňa 11.03.2024 návrh na zmenu osobnej starostlivosti o maloleté deti, ktorým žiada zveriť maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha zverenia maloletých detí rovnako do jej osobnej starostlivosti s určením styku otcovi, eventuálne do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždňových intervaloch. Návrh vo veci samej matka odôvodnila tým, že minimálne od augusta 2023 trávi s deťmi značný rozsah času nad rámec rozsahu styku, ktorý bol v rámci úpravy styku z mája 2023 schvaľený súdom, a to či už z dôvodu, že otec jej ich zveril počas letných, jarných a vianočných prázdnin na dlhšiu dobu v rozsahu po cca 10-14 dní a to buď keď nemal ako zabezpečiť starostlivosť o deti napríklad z dôvodu, že deti mali zatvorené zariadenia, ktoré obvykle navštevujú alebo deti boli chore a bolo potrebné sa o ne postarať, v neposlednom rade z dôvodu opakujúcich sa zdravotných problémov na strane otca, kedy bol na hľadie opakovane pre akútny zdravotný stav hospitalizovaný v nemocnici, čo v posledných mesiacoch bolo minimálne 3x po 3 až 4 dni. Otec jej nebol ochotný umožniť sirsí styk s deťmi ako bolo určené v máji 2023, ak o to otca požiadala v záujme tráviť s deťmi viac času. Deti boli nad rámec rozsahu styku určeného v máji 2023 u nej len vtedy, kedy to potreboval otec, alebo mu to vyhovovalo. Neraz sa stalo, že jej otec na hľadie zavolať, že má istú maloletú deti a zabezpečiť ich starostlivosť bez ohľadu na to, že bola v tej dobe v práci a nemala možnosť si vybaviť ihneď voľno, pričom tieto skutočnosti ho vôbec nezaujímali s tým, aby sa zariadila ako vie. Takmer vždy si to zariadila, neraz za pomoci manžela, nakoľko vždy možnosť byť naviac s deťmi s radosťou uviťala. Počas doby, kedy sú deťmi u nej, je o deti riadne postarane, plnohodnotne sa im venujú, učia sa s maloletým A., športujú. Deti sú u nej spokojné. Vždy keď otec o to požiadava, umožní mu s nimi hovor alebo videohovor vykonať; same od seba sa však deti u nej otca nedozadujú, ani hovorov s ním. Maloletá C. nemá voľno s otcom telefonovať a od telefónu odchádza; maloletý A. si otca vypocuje, ale nie je komunikatívny, akoby to bolo len z povinnosti či zo strachu. Pravidelne sa v poslednej dobe stáva, že aj po dlhšom pobyte u nej obe deti odchádzajú z jej domácnosti smutne, prípadne celý deň sú plaché a nervózne a prosia, či môžu u nej zostať a dozadujú sa informácií, kedy opäť po ne príde. Akona hľadie sa bližšie do Palúdzkej, C. pravidelne začína vzlykať (v poslednej dobe sa k nej už pridáva aj A. a prosi, aby manžel otocil auto); nedaťno sa dokonca stalo, že C. sa po vystúpení z auta k otcovi poveracala (nasledne už u

otca nezvracala). Neraz sa dokonca stalo, z' e sa k otcovi nechceli vra'tit', pri' padne plakali pri odovzdani', niekedy odovzdavanie otcovi t'az's'ie zvlada C., inokedy A.. Naposledy pri poslednom odovzdavani' deti' ich otcovi dn' a 03.03.2024 malolety' A. odmietal i'st' k otcovi, bol silne rozrus'eny', plakal a prosil matku, aby mohli ostat' pri nej, s c'i'm ich otec nesu'hlasil a trval na tom, aby sa malolety' vra'til k nemu. Bola to pre vs'etky'ch vel'mi vypa'ta' situa'cia. Matka uviedla, ze ma byvanie zabezpec'ene aj pre potreby malolety'ch deti', kde maju v jej domacnosti detsku izbu. Matka dalej uviedla, ze deti' maju svojho otca radi; ona im nechce zamedzovat' v kontakte s ni'm a su'hlasil, aby mal s nimi urc'eny' s'irs'i' styk tak, ako on fakticky umoz'noval jej. Je ale presvedc'ena, z' e prostredie u nej tak po materia'lnej ako aj psychickej a emoc'nej stranke je pre deti' vhodnejs'ie. S manz'elom maju pokojny' a harmonicky' vz'tah, z'ij'u usporiadane. Obaja maju stale pri'jmy, doka'z'u sa o deti' postarat' bez potreby ich v'ac'enia do pra'ce ako to robieval otec a venovat' im tol'ko c'asu, kol'ko si deti' v ich veku a ich potreb vy'z'aduju'. Otec vo vz'tahu k malolety'm pristupuje nie vz'dy vhodne a primerane tomu, z' e su' to malolete' deti', relativne nizkeho veku. Otcov spo'sob autoritativnej a pri'snej vy'chovy nie je pod'la na'zoru matky spo'sob vy'chovy vhodny' pre deti', ktore' potrebuju' ci'tit' la'sku, aj ked' rozleju' pohar' vody, ci' vysypu' jedlo z taniera. Neraz sa stalo, z' e sa taka'to „nehoda“ stala aj u nej doma, na c'o deti' ostali prel'aknute', reagovali so strachom a obavou, c'o ich za to c'aka', ak'y' trest, hoci u nej trestani' za take'to veci nie su'. Pod'la tvrdeni' deti' u otca by uz' boli s'karedo vykric'ane', ak by nedostali bitku alebo trest sta'tia v ku'te. Raz sa taky'to incident stal, ked' s manz'elom s det'mi telefonovali; vtedy im otec rovnako s'karedo nada'val. Okrem nada'vok, na dennej ba'ze su' u otca ro'zne fyzicke' „pohlavky“, a pod., c'o deti' prena's'aju' potom aj do vza'jomny'ch vz'tahov s rovesni'kmi, na c'o boli opakovane upozorneni' pedago'gmi. Ked' matka mala snahu ries'it' take'to situacie s otcom, otec sa na mn'a vulga'rne aj pred det'mi osoc'il so slovami, z' e je pi... a jeb....ta' a podobne, c'o je u neho na dennom poriadku. Otec ma' tendenciu malolete' deti' zastras'ovat', pri' padne manipulovat'. Uvedene' usudzuje z toho, z' e malolete' deti' maju' u'dajne tatom zaka'zane' stisnu't' ci' poboizat' jej manz'ela a rovnako opac'ne, aby jej manz'el hoc len bez'ne objal deti' s ty'm, z' e „ho uda“. Napriek tomu maju deti' s jej manz'elom pekny' vz'tah. Pokial' sa'm otec nepotrebuje niec'o so nou odkomunikovat', komunikacia s ni'm je vel'mi obtiaz'na', osoc'uju'ca, obmedzuju'ca sa len na vulga'rne vyjadrenia otca voc'i jej osobe a to aj pred malolety'mi det'mi (v c'ase telefonicky'ch hovorov alebo videohovor). Aj z dlhodobe'ho h'ladiska povaz'uje za nevyhnutne potrebne' zmenit' pomery v intenciach na'vrhu, ked' malolety' A. sa neraz vyjadroval tak, z' e otec sa s ni'm „moc“ neuc'i', z' e ked' ci'ta, otec ho „moc“ nepoc'u'va, u'lohy si pi's'e sa'm a pod. Nakol'ko malolety' navs'tevuje len prv'y' roc'ni'k a pra've teraz je nevyhnutne potrebne' nauc'it' ho uc'it' sa a venovat' mu dostato'c'nu' pozornosť pri osvojovaní si s'kolsky'ch na'vykov a uc'it' ho k zodpovedne'mu pri'stupu k plneniu si svojich povinnosti', teda venovat' mu viac c'asu a pozornosti, ked' si to jeho pomery vy'z'aduju', c'o je zrejmé aj z jeho s'kolsky'ch vy'sledkov - hoci je prv'ak, jeho zna'mky nie su' same' jednotky pri'padne sem-tam dvojka ako zvy'čajne deti' v tomto veku ma'vaju', ale c'asto sa vyskytuje aj trojka. Uvedene'mu otec nevenuje patric'nu' pozornosť a neraz sa malolety' pred matkou vyjadril, z' e otec pod hrozbou postavenia ho do ku'ta ho posielala sa same'ho uc'it'. Matka ma' preto za to, ze v z'aujme malolety'ch deti' je zmena osobnej starostlivosti.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia matka odôvodnila tým, že v posledných mesiacoch s ňou deti trávili podstatne viac času ako bol určený styk podľa posledného súdneho rozhodnutia z mája 2023 a za posledné tri mesiace dokonca matka zabezpečovala starostlivosť o deti takmer v porovnateľnom rozsahu ako ich otec, čo nevedlo k dostatočnému nabaz'eniu sa detí matkou, ale naopak. Napriek tomu, z' e deti su' s matkou viac ako len kaz'dy' druhy' vi'kend a urc'ene' sviatky, deti sa c'oraz viac a na'stojc'ivejs'ie doz'aduju' toho, aby natrvalo mohli ostat' by'vat' u matky, ked' najma' v poslednom mesiaci u deti' naviac zac'alo docha'dzat' k negati'vnemu prez'i'vaniu odlu'c'enia od matky v podobe celodennej nervozity a plac'u v den' odovzdania otcovi, a to napriek tomu, z' e deti maju' znac'ny' res'pekt voc'i otcovi ako autoritativnej'siemu rodic'ovi. Napriek tomu deti nedoka'z'u ovla'dat' svoj smu'tok z odlu'c'enia od matky uz' ani pred otcom, pred ktory'm maju' vel'ky' res'pekt, miestami az' strach, naposledy malolety' A. vzdorovito odmietal na'vrat k otcovi, najprv u nej doma, potom odmietal vystu'pit' z auta, vyhadzoval veci z auta a srdcervu'co plakal. Ked' ho ubezpec'ovala, z' e po neho pride, bude ho c'akat' pred s'kolou, kric'al a plakal na ňu, z' e „nie, ty nepri'des“. Taky'to stav nie je v najl'eps'om za'ujme malolety'ch deti' a vy'z'aduje si neodkladny' za'sah su'du do pomerov u'c'astni'kov. V najl'eps'om za'ujem malolety'ch deti', ako aj naplnenia nevyhnutny'ch potreb deti' a ich harmonicke'ho a pokojne'ho prez'i'vania matka ziada, aby su'd bezodkladne zasiahol do pomerov u'c'astni'kov konania autoritativnym rozhodnuti'm v podobe neodkladne'ho opatrenia a zveril deti do starostlivosti ich matky. Matka doka'z' e l'eps'ie zabezpec'it' a uspokojit' potreby malolety'ch deti' po kaz'dej stranke a deti doslova baz'ia po pozornosti a starostlivosti ich matky a jej manz'ela. Matka je za

rovenť ten z rodičov, ktorý má vytvorené pre deti vhodnejšie materiálne a bytové podmienky, keď otec s deťmi žije v 1-izbovom byte, kde deti zdieľajú jednu izbu spolu so svojím otcom. Matka žije v usporiadanom a fungujúcom manželskom zväzku, keď v septembri 2023 po takmer dvojročnom partnerskom spoluzíťi sa vydala; uvedené predstavuje pre deti ten správny vzor rodinného života, ktorý aktuálne možťe deťom poskytnuť len matka. Prostredie u otca, ktorý sa nesťiti vulgárnych verbálnych prejavov pred deťmi a to nie len vo vzťahu k ich matke, ale celkovo ide o spoločob obvykleho vyjadrovania otca a to vo vzťahu aj k deťom samým, čo nie je vhodné pre deti a ich správny vývin; o čom svedčí aj fakt, že deti toto správanie kopírujú vo vzťahu k rovesníkovi. Keď sa vopred pyťta otca, kedy by mohla mať deti nad rámec určeneho styku, nemá snahu ani v záujme maloletých veci riešťi. Rovnako tomu bolo aj naposledy pri problematickom odovzdaní maloleteho Martina z 03.03.2024, keď sa snažila maloleteho upokojť s tým, že sa s otcom dohodnú, kedy by mohli ísť deti opaťť ku nej. Na čo otec s hnevom uviedol, že vedť ich mala teraz, čo situácii ani upokojeniu maloleteho vôbec nepomohlo, ale naopak esťte viac ho to rozcíťtilo. Uvedené svedčí o tom, že sa s otcom ani v záujme maloletých deti nie je možťne dohodnuť a deti jej zveruje len vtedy, keď mu to vyhovuje, vtedy nemá problém jej ich nechať aj na dva týždne v kuse – ako napríklad naposledy, keď deti po jarných prázdninách strávených celý u nej, ochoreli a ostala s nimi doma ďalší týžden. Za súčasťneho stavu, kedy sa rodičia nevedia o úprave vzťahov k maloletým deťom dohodnuť v intenciách ich najlepšieho záujmu, keď malolete deti chcú skutočne byť s ich matkou viac, je nevyhnutne potrebná bezodkladná zmena starostlivosti. Pokiaľ deti budú chcieť ísť k otcovi, nemá problém mu styk s nimi umožňiť aj nad rámec každeho druhého víkendu, ak o to otec požiadá. Je nepochybne v záujme zdraveho a harmonickeho vývinu oboch maloletých deti, aby boli bezodkladne odovzdané do starostlivosti toho rodiča, ktorý dokáže lepšie naplniť potreby maloletých deti, a to nie len po materiálnej, ale tiež po emocionnej stránke. V tomto prípade je to matka.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

5. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnuť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

12. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla, ale len nutná a dočasná úprava pomerov u účastníkov, nejde teda o konečnú úpravu a je možné ho vydať len do času, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci samej. Jeho nariadenie predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli väčšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je totiž zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa dočasne upravujú pomery u účastníkov, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Pri nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné vykonať dôsledne dôkazy na preukázanie dôvodnosti navrhovaného neodkladného opatrenia a účastníci nemusia byť vypočúti. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti nevyhnutnosť potreby nariadiť neodkladné opatrenie je potrebné posudzovať vždy z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je namieste rozhodnúť neodkladným opatrením pred rozhodnutím vo veci samej. Súd konštatuje, že návrh matky nenapĺňa vyššie uvedené striktné vymedzené kritéria pre naplnenie účelu neodkladného opatrenia, teda podmienky pre jeho vydanie. Súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie nemá byť prostriedkom akejkolvek úpravy pomerov do času, kým súd nerozhodne vo veci samej, ale ide o procesný prostriedok výnimočnej povahy.

16. Dopusiaľ boli k maloletému A. a malotej C. upravené rodičovské práva a povinnosti súdnym rozhodnutím niekoľkokrát. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 03.08.2020, sp. zn. 9P/147/2019 boli na čas do rozvodu manželstva rodičov maloletých detí upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom tak, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platením výživného a styk s maloletými deťmi upravený nebol. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 27.08.2020, sp. zn. 1P/216/2019 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené a rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom boli upravené totožne ako pri úprave na čas do rozvodu manželstva, t. j. maloleté deti boli zverené od osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platením výživného a styk s maloletými deťmi upravený nebol. Následne rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 11.03.2022, sp. zn. 1P/117/2021, došlo k zmene osobnej starostlivosti o maloleté deti tak, že maloleté deti boli na základe uvedeného rozsudku zverené do osobnej starostlivosti otca, matka bola zaviazaná platením minimálneho výživného, pričom styk maloletých detí s matkou upravený nebol. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 25.10.2022, sp. zn. 1P/115/2022 bolo upravené výživné na maloleté deti tak, že matka sa zaviazala uhrádzať na výživu maloletého A. výživné vo výške 80,- eur mesačne a na maloletú C. vo výške 50,- eur mesačne. Napokon rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 31.05.2023, sp. zn. 20P/95/2022 bol upravený styk matky s maloletými deťmi tak, že matka je oprávnená stykať sa s maloletými deťmi každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 15.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a počas vianočných sviatkov každý párný kalendárny rok od 23.12. od 17:00 hod. do 26.12. do 17:00

hod. a každý nepárny kalendárny rok od 30.12. od 17:00 hod. do 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 17:00 hod.

17. Z uvedeného vyplýva, že ohľadom rodičovských práv a povinností k maloletému A. (aktuálne 7 ročnému) a maloletej C. (aktuálne 5 ročnej), napriek ich útlemu veku, bolo vedených už viac súdnych konaní. Maloleté deti boli po rozvode manželstva rodičov v roku 2020 (august) zverené do osobnej starostlivosti matky, následne po 1,5 roku v roku 2022 (marec) boli deti zverené do osobnej starostlivosti otca, pričom rodičia uzavreli rodičovskú dohodu. Následne bolo rozhodované o zvýšení výživného pre maloleté deti a o styku s maloletými deťmi. Z predchádzajúcich súdnych konaní vyplýva, že situácia v rodine maloletých detí je naďalej nestabilná a neprehľadná. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že deti sú pri nej od augusta 2023 častejšie ako bol určený styk na základe súdneho rozhodnutia, deti boli u nej nepretržite aj dva týždne, pričom posledné tri mesiace boli deti u nej porovnateľný čas ako u otca. Už z uvedených tvrdení matky vyplýva, že je v kontakte s deťmi viac ako je aktuálne určený styk, preto nie je naplnený základný predpoklad pre vydanie neodkladného opatrenia – potreba okamžitého zásahu súdu do situácie účastníkov konania. Podľa vlastných tvrdení matky je táto s nimi v styku aj nad rámec súdnej úpravy. Z jej tvrdení síce vyplýva, že styk je podmienený aktuálnymi potrebami skôr na strane otca, keď on nemôže zabezpečiť starostlivosť o deti, ale fakticky to nementí skutočnosť, že matka sa podieľa na starostlivosti o deti vo väčšom rozsahu ako určuje súdna úprava styku, na ktorých skutočnostiach zároveň zakladá dôvody pre vydanie neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie neslúži na úpravu rodičovských práv a povinností pro forma, aby sa ním deklaroval stav, ktorý je medzi účastníkmi konania nastolený. Ide o inštitút, ktorým sa zasahuje do vzťahov účastníkov konania len v prípade osvedčenia jeho nevyhnutnosti (naliehavosti), keď vec „neznesie odklad“ do rozhodnutia vo veci samej a najmä v prípadoch, kedy je nevyhnutné usporiadať vzájomné vzťahy inak ako reálne fungujú medzi účastníkmi konania.

18. Matka sa neodkladným opatrením prakticky domáha zmeny osobnej starostlivosti o maloleté deti totožne s návrhom vo veci samej. Na takúto zmenu však je potrebné vykonať riadne dokazovanie. Obzvlášť v posudzovanom prípade, keď deti boli za posledné obdobie 3,5 roka vystavené striedaniu výchovných prostredí, prvotne žili v domácnosti matky, aktuálne v domácnosti otca. Rodičia svojimi postojmi vytvárajú v prežívaní detí chaos a neistotu. Maloleté deti pritom potrebujú zázemie a stabilné prostredie. V prípade neodkladného opatrenia súd vykonáva z hľadiska časovej tiesne (keď rozhoduje v lehote 7 dní od doručenia návrhu) len tzv. osvedčovanie, pričom v rámci osvedčovania nie je možné zistiť všetky potrebné skutočnosti potrebné na tak závažný zásah do rodičovských práv ako je zmena osobnej starostlivosti o maloleté deti. Súd zároveň zdôrazňuje, že z hľadiska aktuálneho multidisciplinárneho prístupu k riešeniu usporiadania rodičovských práv a povinností (tzv. Cochemský model starostlivosti o deti), kedy od podania návrhu na súd dochádza vo veľmi krátkom čase k predvolaniu účastníkov konania na informatívne stretnutie rodičov, ktoré predchádza prvému pojednávaniu, je žiaduce zvážiť, či je nutné domáhať sa úpravy rodičovských práv a povinností prostredníctvom neodkladného opatrenia. Uvedené multidisciplinárne prístupy výrazne urýchľujú konania vo veciach starostlivosti o deti. Odhliadnuc od uvedeného súd konštatuje, že návrhom neboli osvedčené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vydanie neodkladného opatrenia.

19. Kolízny opatrovník na výzvu súdu prešetril pomery v rodine maloletých detí. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 14.03.2024 vyplýva, že na strane matky ako aj otca sú ich bytové pomery nezmenené. V čase šetrenia pomerov boli v domácnosti matky prítomné aj maloleté deti, nakoľko otec sa vyjadril, že dňa 14.03.2024 pracovne odchádza mimo bydliska do 18.03.2024. Z rozhovoru s maloletými deťmi je zrejme, že deti sú v konflikte lojality voči rodičom a ani jednému z nich nechcú ublížiť. Maloletý A. sa vyjadril, že všetko by bolo dobre, keby sa mama vrátila byvať k otcovi a bývali by všetci spolu. Následne uviedol, že ak to nie je možné, potom by to malo byť rozdelené rovnako. Počas rozhovoru boli odpovede maloleteho opatrné, má rád obidvoch rodičov, ale nechce svojim vyjadrením sklamať otca. Maloletý v rozhovore pociťoval placho, každú odpoveď zvažoval, vo svojej výpovedi prihliadal na otca, aby mu svojím postojom, na zorom neublížil, trápi ho, že otec má zdravotné problémy a mamina sa k nemu nechce vrátiť. Maloletá C. v rozhovore pociťovala placho, odmietala komunikovať, problematcky komunikovala aj o bežných veciach (kamaraťi v škole, karneval). Uviedla, že si na nič nepamätá, všetko už zabudla (kde je ocino, ako trávia spolu čas). Ohľadom času stráveného u maminy a u otca, stroho odpovedala, že viac času by chcela byť u maminy, ale možno to byť aj rovnako. Z uvedeného je zrejme, že maloleté deti majú pozitívny vzťah k obojmu rodičom, i keď môžu mať k otcovi väčší rešpekt. Z ich vyjadrení je jednoznačné, že sú zaťažené rodičovským

konfliktom. Zároveň zo šetrenia pomerov vyplynulo, že maloleté deti trávia čas tak s matkou, ako aj s otcom. Kolízny opatrovník tiež konštatoval, že deti majú v domácnosti matky zabezpečené vhodné podmienky pre ich zdravý vývoj a vyviná sa matka je spoločnou vychovávateľkou maloletých detí. Otec od času zverenia maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, si pomery nezastabilizoval, nemá stabilné zamestnanie, maloleté deti nemajú v jeho domácnosti pocit istoty, opakovane sú vystavované neistým situáciám, kedy otec mení rozhodnutia ohľadom stretávania s matkou, pri padne prevzatia detí so školského a predškolského zariadenia. Je nepochybné, že je potrebné opäť zastabilizovať pomery v rodine maloletých detí, ktoré sa v priebehu troch rokov ocitli najprv v starostlivosti matky, potom v starostlivosti otca a aktuálne v situácii, keď matka opäť žiada maloleté deti zveriť do jej osobnej starostlivosti, keď sa deti v jej starostlivosti ocitajú častejšie ako je súdnym rozhodnutím určený styk. Pokiaľ matka argumentuje, že v domácnosti otca nemajú maloleté deti vlastnú izbu, ale zdieľajú izbu spoločne s otcom, bytové pomery otca boli rovnaké aj vtedy, keď matka súhlasila, že deti budú zverené do osobnej starostlivosti otca. Rovnako napriek tomu, že matka poznala povahu, správanie otca (pre ktoré napokon aj ona sama „odišla“ zo vzťahu s otcom) a výchovné spôsoby a prístupy otca k maloletým deťom, súhlasila so zverením maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti. Zmena osobnej starostlivosti nemôže byť riešená neodkladným opatrením pre už súdom uvádzané skutočnosti. Neodkladné opatrenie je inštitútom, ktorým sa zasahuje do vzťahov účastníkov konania len v prípade osvedčenia jeho nevyhnutnosti (naliehavosti). Súd nemal osvedčené, že by bez autoritatívneho zásahu boli ohrozené práva detí alebo rodiča (matky). Vzájomné predstavy rodičov o starostlivosti a styku s deťmi je však nevyhnutné korigovať predovšetkým s ohľadom na najlepší záujem maloletých detí. Tieto skutočnosti ale nie je možné skúmať „od stola“ a rozhodovať neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie neslúži na také zásahy do vzťahov účastníkov, ktoré nie sú nevyhnutné. Sumarizujúc uvedené súd uvádza, že rozhodnutie súdu formou neodkladného opatrenia by bolo nekoncepčné a predčasné a skutočnosti uvedené v návrhu matky je potrebné v rámci dokazovania riadne zistiť a overiť.

20. Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že obidvaja rodičia si musia uvedomiť, že každý z nich je dôležitým vzorom pre maloleté deti. Je zodpovednosťou a povinnosťou rodičov upokojiť vzájomné vzťahy, pracovať na odstránení rozporov a nedorozumení tak, aby boli schopní i za danej situácie plne naplniť potreby maloletých detí, aby tieto neboli vystavené ich konfliktom a boli zaťažené ich komplikovanou komunikáciou. Vzhľadom na obmedzené možnosti vykonávania dokazovania v prípade neodkladného opatrenia, nebolo možné vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia pre už súdom uvádzané skutočnosti. Na posúdenie najlepšieho záujmu maloletých detí bude v konaní vo veci samej potrebné zistiť všetky dôležité okolnosti jednak na strane rodičov ako aj na strane maloletých detí. Bez riadneho zistenia všetkých relevantných skutočností nie je možné situáciu vyriešiť v najlepšom záujme maloletých detí. Za účelom rozhodnutia vo veci samej súd vykoná potrebné dokazovanie, najmä bezodkladne uskutoční, v rámci tzv. multidisciplinárneho prístupu k riešeniu starostlivosti o maloletých, už vyššie spomínané informatívne stretnutie rodičov pred koordinátorom okresného súdu a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade s najlepším záujmom maloletých detí a oprávnenými záujmami oboch rodičov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (§ 332 ods. 1 CSP).